

Data zajęć: 04.04.2020r

Prowadzący: Jolanta Mikołajczyk

Temat: Postępowanie odwoławcze

Postępowanie odwoławcze w administracji publicznej rozpoczyna się wniesieniem odwołania od decyzji wydanej przez organ administracji publicznej. Zgodnie z zasadą dwuinstancyjności od decyzji wydanej w pierwszej instancji stronie służy odwołanie tylko do jednej instancji. Organem właściwym do rozpatrzenia odwołania jest organ wyższego stopnia. Organ odwoławczy nigdy nie działa z urzędu, dopiero wniesienie skargi rozpoczyna postępowanie odwoławcze. Odwołanie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżoną decyzję, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia stronie decyzji.

W postępowaniu odwoławczym można wyróżnić **trzy stadia**:

stadium wstępne – przedmiotem jest badanie dopuszczalności odwołania, organ sprawdza czy odwołanie zostało wniesione w terminie i czy jest ono dopuszczalne,

stadium rozpoznawcze – przedmiotem jest powtórne rozpoznanie sprawy, organ ma za zadanie przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego zmierzającego do ustalenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, oraz do zbadania zasadności żądań i zarzutów przedstawionych w odwołaniu,

stadium orzecznicze – mające na celu podjęcie ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy.

Uprawnienia decyzyjne organu odwoławczego zostały określone w art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, w myśl tego przepisu organ może:

- 1) utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy,
- 2) uchylić decyzję w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy,
- 3) uchylić zaskarżoną decyzję w całości i orzec co do istoty sprawy,

- 4) uchylić zaskarżoną decyzję w całości lub w część i w tym zakresie umorzyć postępowanie w pierwszej instancji,
- 5) umorzyć postępowanie odwoławcze,
- 6) uchylić zaskarżoną decyzję i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Decyzja administracyjna I instancji – postępowanie odwoławcze

Decyzja jest podstawowym aktem wydawanym przez wszystkie urzędy i organy administracji. Rozstrzyga sprawę, co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji. Decyzja powinna zawierać:

oznaczenie organu administracji publicznej

datę wydania

oznaczenie strony lub stron

powołanie podstawy prawnej

rozstrzygnięcie

uzasadnienie faktyczne i prawne

pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie (prawie do zrzeczenia się odwołania dla spraw wszczętych od 1 czerwca 2017 r.)

podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego – kwalifikowany podpis elektroniczny

decyzja w stosunku, do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego lub skarga do sądu administracyjnego, powinna zawierać pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa lub skargi (dla spraw wszczętych od 1 czerwca 2017 r. pouczenie także zawiera informacje na temat dopuszczalności wniesienia sprzeciwu oraz wysokość opłaty od powództwa lub wpisu od skargi, jeżeli mają one charakter stały albo o podstawie do wyliczenia opłaty lub wpisu o charakterze stosunkowym, a

także o możliwości ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów lub o przyznanie prawa pomocy (przy powództwie do sądu powszechnego).

Uzasadnienie decyzji administracyjnej

Kluczowym elementem decyzji jest jej uzasadnienie. Powinno ono zawierać: wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględni ona w całości żądanie strony. Nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania. Organ może odstąpić od uzasadnienia decyzji również w przypadkach, w których z dotychczasowych przepisów ustawowych wynikała możliwość zaniechania lub ograniczenia uzasadnienia ze względu na interes bezpieczeństwa państwa lub porządek publiczny.

Pouczenie

Każda decyzja musi zawierać pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie. Błędne pouczenie w decyzji, co do prawa odwołania albo wniesienia powództwa do sądu powszechnego lub skargi do sądu administracyjnego nie może szkodzić stronie, która zastosowała się do tego pouczenia.

Decyzję doręcza się stronom na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w szczególnych przypadkach może być ogłoszona ustnie.

W postępowaniach wszczętych od 1 czerwca 2017 r. w przypadku dużej liczby osób - więcej niż 20 stron - biorących udział w postępowaniu zawiadamiać o wydaniu decyzji administracyjnej można także w formie obwieszczenia. Ale strony muszą o takiej możliwości zostać wcześniej poinformowane.

Środki odwoławcze

Jedną z naczelnych zasad postępowania administracyjnego jest zasada dwuinstancyjności. Oznacza ona, iż od decyzji wydanej w pierwszej instancji służy stronie odwołanie do jednej instancji.

Bardzo rzadko przepisy szczególne nie przewidują możliwości wniesienia odwołania do organu II instancji i decyzja od razu staje się ostateczna.

Inny przypadek, to postępowania administracyjne, w których organem I instancji jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze albo minister. W takich przypadkach nie składa się odwołania. Stronie przysługuje prawo złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ten sam organ, który wydał decyzję. Jeżeli organ podtrzyma swoją decyzję, możliwe jest zaskarżenie decyzji do sądu administracyjnego.

Zmiana Kodeksu postępowania administracyjnego wprowadziła możliwość dla spraw, które się rozpoczęły od 1 czerwca 2017 r. zrezygnowania ze złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Strona niezadowolona z decyzji może od razu złożyć skargę na decyzję do sądu administracyjnego. Dodatkowo jeżeli została wydana decyzja uchylająca wcześniejszą decyzję z równoczesnym przekazaniem jej do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji to można od takiej decyzji od razu złożyć sprzeciw do sądu administracyjnego. Sąd będzie badał, czy spełniono formalne warunki wydania tej decyzji (tzw. decyzji kasatoryjnej) a nie rozstrzygał całej sprawy.

Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wystarczy, jeżeli z odwołania wynika, że strona nie jest zadowolona z wydanej decyzji. Odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję.

W odwołaniu strona nie musi podawać konkretnych zarzutów wobec decyzji. Odwołanie można oprzeć na każdej przesłance. Strona może napisać, że po prostu nie zgadza się z wydaną decyzją i na tym zakończyć pisanie decyzji.

Ograny odwoławcze

Właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba, że przepisy szczególne przewidują inny organ odwoławczy.

Organami wyższego stopnia w rozumieniu k.p.a. są:

w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego - samorządowe kolegia odwoławcze (SKO), chyba że ustawy szczególne stanowią inaczej

w stosunku do wojewodów - właściwi w sprawie ministrowie

w stosunku do organów administracji publicznej innych niż określone w pkt 1 i 2 - odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie, a w razie ich braku - organy państwowe sprawujące nadzór nad ich działalnością

w stosunku do organów organizacji społecznych - odpowiednie organy wyższego stopnia tych organizacji, a w razie ich braku - organ państwowy sprawujący nadzór nad ich działalnością.

Termin

Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji stronie, a gdy decyzja została ogłoszona ustnie - od dnia jej ogłoszenia stronie.

Warto wskazać, iż przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w ustawowym terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Wyjątki od wskazanej zasady występują, gdy:

decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności

decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy

decyzja jest zgodna z żądaniem wszystkich stron.

Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie chyba, że w tym terminie wydał nową decyzję.

Pełnomocnictwo procesowe

Strona postępowania administracyjnego może działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania. Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu.

W sprawach mniejszej wagi organ administracji publicznej może nie żądać pełnomocnictwa, jeśli pełnomocnikiem jest członek najbliższej rodziny lub domownik strony, a nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu upoważnienia do występowania w imieniu strony.

Decyzja administracyjna II instancji – postępowanie odwoławcze

Na skutek odwołania od decyzji wydanej w pierwszej instancji służy stronie odwołanie tylko do jednej instancji.

Właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy.

Od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji. Organ administracji ma obowiązek ponownie zbadać stan faktyczny oraz stan prawny sprawy.

Zmiana Kodeksu postępowania administracyjnego wprowadziła możliwość aby dla spraw, które zostały wszczęte od 1 czerwca 2017 r. można było zrezygnować z prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i od razu złożyć skargę na decyzję do sądu administracyjnego.

Organ odwoławczy w przypadku stwierdzenia, że odwołanie jest dopuszczalne i zostało wniesione w terminie, wydaje decyzję, w której:

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo

uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo umarza postępowanie odwoławcze.

Organ odwoławczy może również uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Należy zaznaczyć, iż nie jest dopuszczalne zakończenie postępowania odwoławczego w sposób inny niż wskazany powyżej lub w art. 134 k.p.a. (postanowienie o niedopuszczalności odwołania oraz uchybieniu terminu do wniesienia odwołania). Między innymi nie jest możliwe samo uchylenie zaskarżonej decyzji, w całości lub w

części, bez przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia, albo umorzenia postępowania w pierwszej instancji, albo orzeczenia co do istoty sprawy.

Dla spraw wszczętych od 1 czerwca 2017 r. jeżeli została wydana decyzja uchylająca wcześniejszą decyzję z równoczesnym przekazaniem jej do ponownego rozpoznaniu przez organ I instancji, to można od takiej decyzji złożyć sprzeciw do sądu administracyjnego. Sąd będzie badał czy spełniono formalne warunki wydania tej decyzji a nie rozstrzygał całej sprawy.

Zakaz reformationis in peius

Jedną z najistotniejszych zasad przyświecających postępowaniu odwoławczemu w procedurze administracyjnej jest tak zwany zakaz *reformationis in peius* (pogorszenie sytuacji skazanego w wyniku wyroku zapadłego w postępowaniu odwoławczym). Oznacza to, iż organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny. Zasada ta daje stronie gwarancję, iż jeżeli wniesie odwołanie to decyzja organu II instancji nie będzie mniej korzystna niż ta, od której odwołanie zostało wniesione.

Skutki decyzji administracyjne organu II instancji

Decyzja ostateczna wydana przez organ administracyjny II instancji oraz decyzja, od której w ustawowym terminie nie zostało wniesione odwołanie, staje się decyzją prawomocną i podlega wykonaniu. Z uwagi na fakt, iż postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, od decyzji nie przysługuje już stronie odwołanie. W zależności od okoliczności sprawy stronie pozostaje wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego lub skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Temat: Wznowienie postępowania administracyjnego

Czym jest wznowienie postępowania administracyjnego?

Wznowienie postępowania administracyjnego pozwala na **ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy** administracyjnej zakończonej decyzją ostateczną. Jest to możliwe, jeżeli postępowanie prowadzące do wydania decyzji było obciążone poważnymi wadami – wskazanymi wprost w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wznowienie postępowania jest jednym z nadzwyczajnych środków zaskarżenia ostatecznych decyzji administracyjnej (innym środkiem jest stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej). W przeciwieństwie do zwykłej procedury zaskarżenia decyzji administracyjnych (wniesienia odwołania od decyzji administracyjnej), **dotyczy ona decyzji ostatecznych**. Decyzje ostateczne do decyzje, od których nie przysługuje odwołanie, odwołanie nie zostało wniesione lub też odwołanie zostało rozpatrzone w sposób odmowny.

Wady stanowiące podstawę wznowienia postępowania administracyjnego **powinny być rozpatrywane przez organy administracji z urzędu** w trakcie zwykłego postępowania administracyjnego, w tym także postępowania prowadzonego na skutek wniesienia decyzji administracyjnej.

Kiedy można wznović postępowanie administracyjne?

Wznowienie postępowania administracyjnego jest możliwe **tylko w przypadkach określonych wprost w przepisach prawa**. Kodeks postępowania administracyjnego określa te przypadki w trzech przepisach – art. 145, art. 145a oraz art. 145b.

Zgodnie z art. 145 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że w sprawie zakończonej decyzją ostateczną (nie przysługuje odwołanie od decyzji administracyjnej) **wznawia się postępowanie administracyjne, jeżeli:**

dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe

decyzja wydana została w wyniku przestępstwa

decyzja wydana została przez pracownika lub organ administracji publicznej, który podlega wyłączeniu

strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu

wyjść na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, który wydał decyzję

decyzja wydana została bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska innego organu

zagadnienie wstępne zostało rozstrzygnięte przez właściwy organ lub sąd odmiennie od oceny przyjętej przy wydaniu decyzji

decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone lub zmienione

Przepisy art. 145a oraz 145b Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują dodatkowo możliwość wznowienia postępowania administracyjnego w dwóch kolejnych przypadkach:

gdy **Trybunał Konstytucyjny** orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja (art. 145a)

gdy zostało wydane orzeczenie sądu stwierdzające **naruszenie zasady równego traktowania**, jeżeli naruszenie tej zasady miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy zakończonej decyzją ostateczną (art. 145b)

Oparcie decyzji na fałszywych dowodach

Wznowienie postępowania administracyjnego jest możliwe w przypadku występowania fałszywego dowodu w materiale dowodowym, **zebranych i rozpatrzonych przez organ administracji podczas ustalania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia** (decyzji) wydanego w sprawie administracyjnej.

Fałszywość dowodu **może dotyczyć każdego dowodu** – bez znaczenia pozostaje kwestia rodzaju tego dowodu, czy też osoby wnoszącej o przeprowadzenie dowodu.

Sfałszowanie dowodu powinno być **stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego odpowiedniego organu**. Wymóg ten nie musi być jednak spełniony, jeżeli:

popelnienie przestępstwa jest oczywiste, a wznowienie postępowania jest niezbędne w celu uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego (art. 145 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego)

postępowanie przed sądem lub innym organem **nie może być wszczęte na skutek upływu czasu lub z innych przyczyn** określonych w przepisach prawa (art. 145 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Wydanie decyzji w wyniku przestępstwa

Przestępstwem na gruncie prawa karnego jest **zbrodnia i występki**. Zbrodnia, to czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 3 lata albo karą surowszą. Natomiast występki, to czyn zabroniony zagrożony karą grzywny powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5 000 zł, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającej miesiąc (np. kradzież).

Przestępstwo jest przyczyną wznowienia postępowania administracyjnego, gdy zachodzi **związek przyczynowy między popelnieniem przestępstwa oraz samym wydaniem decyzji**.

Przestępstwo powinno być **stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu** lub innego organu. Przestępstwami, w wyniku których może dojść do wydania decyzji, są w szczególności:

przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (np. fałszywe zeznania, fałszywe oskarżenie, wywieranie wpływu na czynności sądu)

przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (np. naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego, fałszywe zawiadomienie, przekupstwo)

przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów (np. podrabianie dokumentów, poświadczenie nieprawdy, posługiwanie się dokumentem innej osoby)

Wydanie decyzji przez pracownika lub organ administracji podlegający wyłączeniu

Kolejną przesłanką wznowienia postępowania administracyjnego jest wydanie decyzji przez **pracownika lub przez organ administracji podlegający wyłączeniu** stosownie do art. 24, 25, 27 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Przyczyny wyłączenia pracownika organu administracji

Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego **pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu** od udziału w postępowaniu w sprawie: w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3 w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także **po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli** (art. 24 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Ponadto bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie **uprawdopodobnione istnienie okoliczności nie wymienionych w § 1, a które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika** (art. 24 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Przyczyny wyłączenia organu administracji

Z kolei organ administracji publicznej podlega **wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych**:

jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3

osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3

Zgodnie z art. 27 Kodeksu postępowania administracyjnego **członek organu kolegiального** podlega wyłączeniu w przypadkach, w których wyłączeniu podlega pracownik organu administracji.

Natomiast **członek samorządowego kolegium odwoławczego** podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli brał udział w wydaniu decyzji objętej wnioskiem.

Niezawiniony brak udziału strony w postępowaniu administracyjnym

Wznowienie postępowania administracyjnego jest możliwe również wtedy, gdy **strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu.**

Wznowienie następuje wtedy **na żądanie strony** (art. 147 Kodeksu postępowania administracyjnego). Może jednak nastąpić także na skutek sprzeciwu prokuratora wniesionego za zgodą strony (art. 184 Kodeksu postępowania administracyjnego), a także z własnej inicjatywy organu, jeśli zachodzą okoliczności z art. 61 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (szczególnie ważny interes strony).

Brak udziału strony w postępowaniu jest przyczyną wznowienia postępowania administracyjnego, gdy **nie jest przez tę stronę zawiniony**. Brak ten jest więc konsekwencją uchybień organu bądź skutkiem przeszkód o charakterze obiektywnym. Uchybieniem organu administracji jest na przykład zaniechanie zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania, o terminie i miejscu poszczególnych czynności procesowych lub o wniesieniu odwołania przez inną stronę.

Nowe okoliczności faktyczne i nowe dowody

Kolejną przesłanką wznowienia postępowania administracyjnego jest **wyjście na jaw istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych lub nowych dowodów.**

Warunkiem wznowienia postępowania na tej podstawie jest:

istnienie tych okoliczności lub dowodów w dniu wydania decyzji administracyjnej

brak ich znajomości organowi administracji, który wydał decyzję (art. 145 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Brak uzyskania stanowiska innego organu

Jeśli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ, to decyzję wydaje się dopiero po zajęciu stanowiska przez ten organ. Organ swoje stanowisko może wyrazić przez wyrażenie opinii lub zgody albo wyrażenie stanowiska w innej formie (art. 106 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Art. 145 § 1 pkt 6 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że postępowanie administracyjne wznawia się, gdy **przed wydaniem decyzji nie uzyskano stanowiska** innego organu.

Odmienne rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego

W toku postępowania administracyjnego może wystąpić zagadnienie wstępne – **kwestia, która powinna zostać rozpoznana przez inny organ administracji lub sąd, a która stanowi podstawę wydania rozstrzygnięcia w danej sprawie**. W takim przypadku organ administracji zasadniczo zobowiązany jest zawiesić postępowanie administracyjne i wstrzymać się z wydaniem decyzji do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny właściwy organ administracji lub sąd.

W pewnych przypadkach organ administracji jest jednak zobowiązany do załatwienia sprawy bez zawieszenia postępowania administracyjnego, **rozstrzygając zagadnienie wstępne we własnym zakresie**. Jest to konieczne w przypadku, w którym:

zawieszenie postępowania mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego

poważną szkodę dla interesu społecznego

niepowetowaną szkodę dla strony

Jeśli **zagadnienie wstępne zostanie rozstrzygnięte ostatecznie odmiennie** od oceny przyjętej przy wydaniu decyzji administracyjnej, to zachodzi podstawa do wznowienia postępowania administracyjnego.

Wydanie decyzji w oparciu o decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało uchylone lub zmienione

Podstawa do wznowienia postępowania administracyjnego zachodzi także wtedy, gdy wydanie decyzji w **oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie zmienione lub uchylone** (art. 145 § 1 pkt 8 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Decyzji tej nie można uchylić, jeśli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia **upłynęło lat 5** (146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego

Art. 145a Kodeksu postępowania administracyjnego przesądza, że żądać wznowienia postępowania administracyjnego można również, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o **niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja**.

Wznowienie postępowania administracyjnego z tej przyczyny następuje **tylko na żądanie strony** (art. 147 Kodeksu postępowania administracyjnego). Może jednak nastąpić z urzędu, jeśli istnieje szczególnie ważny interes strony (art. 61 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego uchylenie takiej decyzji nie jest możliwe, jeśli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji **upłynęło 5 lat**.

Naruszenie zasady równego traktowania

Wznowienia postępowania administracyjnego można także żądać, gdy zostało wydane **orzeczenie sądu stwierdzające naruszenie zasady równego traktowania** zgodnie z Ustawą o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania.

Warunkiem jest, aby naruszenie tej zasady miało **wpływ na rozstrzygnięcie sprawy zakończonej decyzją ostateczną**. Konieczne jest wykazanie, że gdyby nie doszło do wspomnianego naruszenia, to decyzja w ogóle nie zostałaby wydana albo jej treść byłaby odmienna.

Wznowienie postępowania administracyjnego z przyczyny, o której mowa następuje **tylko na żądanie strony** (art. 147 zdanie 2 Kodeksu postępowania

administracyjnego). Może jednak nastąpić z urzędu, jeśli istnieje szczególnie ważny interes strony (art. 61 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Skargę o wznowienie wnosi się w terminie **miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu** (art. 145b § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Okoliczności wyłączające uchylenie decyzji na skutek wznowienia postępowania

Upływ czasu

Art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego przesądza, że uchylenie decyzji z przyczyn określonych w art. 145 § 1 i 2 (fałszywe dowody, wydanie decyzji z wyniku przestępstwa) **nie jest możliwe, jeśli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło 10 lat.**

Z kolei, jeśli chodzi o pozostałe przyczyny wznowienia postępowania administracyjnego, **decyzja nie może być uchylona, jeśli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło lat 5** (art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Termin pięcioletni dotyczy również wznowienia postępowania **po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego** oraz możliwości wznowienia postępowania administracyjnego w przypadku wydania orzeczenia sądu stwierdzającego naruszenie zasady równego traktowania zgodnie z ustawą z dnia 3.12.2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów UE w zakresie równego traktowania.

Konieczność wydania takiej samej decyzji

Nie uchyla się decyzji także w przypadku, gdy w wyniku wznowienia postępowania mogłaby zapasć wyłącznie decyzja odpowiadająca w swej istocie decyzji dotychczasowej (art. 146 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Przepis ten związany jest z zasadą szybkości postępowania. Można go zastosować zarówno, gdy wystąpiły terminy przedawnienia z art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jak i wcześniej.

Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego

Wszczęcie postępowania

Zgodnie z art. 147 Kodeksu postępowania administracyjnego wznowienie postępowania administracyjnego następuje:

z urzędu

na żądanie strony

Wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego jest wymagany w przypadku 3 podstaw do wznowienia postępowania:

niezawinionego braku uczestnictwa w postępowaniu administracyjnym
wydania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

wydania orzeczenia sądu stwierdzające naruszenie zasady równego traktowania

W pozostałych przypadkach postępowanie administracyjne wznowia się z urzędu.

Kodeks postępowania administracyjnego dopuszcza jednak wyjątki od tej zasady.

Mianowicie organ administracji publicznej może ze względu na **szczególnie ważny interes strony** wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony (art. 61 § 2 zdanie 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Termin do złożenia wniosku o wznowienie

Wniosek o wznowienie postępowania wnosi się do **organu administracji publicznej, który wydał w sprawie decyzję w pierwszej instancji** (art. 148 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Podanie to wnosi się w terminie **miesiąca od dnia, w którym strona dowiedziała się o okoliczności stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego.**

Wyjątkiem jest sytuacja, w której przyczyną wznowienia postępowania był **niezawiniony przez stronę brak uczestnictwa w postępowaniu.** W takim wypadku termin do złożenia podania o wznowienie postępowania administracyjnego biegnie od dnia, w którym strona dowiedziała się o decyzji (art. 148 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Decyzja o wznowieniu postępowania

Postępowanie wznowia się w ten sposób, że organ właściwy wydaje **postanowienie** (art. 149 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Postanowienie w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego stanowi **podstawę do przeprowadzenia przez właściwy organ postępowania co do**

przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy (art. 149 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

W przypadku **odmowy wznowienia postępowania administracyjnego** również wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie (art. 149 § 3 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Organ właściwy do wznowienia postępowania administracyjnego

Postanowienie o wznowieniu bądź odmowie wznowienia postępowania administracyjnego wydaje **organ, który wydał w sprawie decyzję w ostatniej instancji** (art. 150 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Jeśli natomiast **przyczyną wznowienia postępowania jest działalność organu, który wydał w sprawie decyzję w ostatniej instancji**, to o wznowieniu postępowania administracyjnego rozstrzyga organ wyższego stopnia (art. 150 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego). Nie dotyczy to jednak przypadków, gdy decyzję w ostatniej instancji wydał minister, a w sprawach należących do zadań jednostek samorządu terytorialnego – samorządowe kolegium odwoławcze (art. 150 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Po przeprowadzeniu postępowania co do przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy, organ administracji może wydać zasadniczo **jedną z następujących decyzji**:

odmówić uchylenia decyzji dotychczasowej – gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia

uchylić decyzję dotychczasową oraz wydaje nową decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy

Jeśli w wyniku wznowienia postępowania administracyjnego nie można uchylić decyzji, ponieważ od dnia doręczenia lub ogłoszenia upłynęło lat 10 lub 5 (art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego), organ administracji publicznej **stwierdza wydanie zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa** oraz wskazuje okoliczności, z powodu których nie było możliwe uchylenie tej decyzji.

Wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji administracyjnej

Organ administracji publicznej właściwy w sprawie wznowienia postępowania wstrzymuje z urzędu lub na żądanie strony wykonanie decyzji, jeśli okoliczności sprawy wskazują **na prawdopodobieństwo uchylenia decyzji w wyniku wznowienia postępowania administracyjnego** (art. 152 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Wstrzymanie wykonania decyzji następuje w drodze **postanowienia, na które służy zażalenie**. Jednak, gdy postanowienie wydał minister lub samorządowe kolegium odwoławcze zażalenie nie przysługuje (art. 152 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zapoznaj się ze wzorem wniosku korzystając z linku poniżej:

<file:///C:/Users/Rodzina/Downloads/www.porady-prawne-online.pl%20-%20Wniosek%20o%20wznowienie%20postepowania.pdf>

Zadanie do wykonania:

Napisz wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego. Swoją prośbę umotywuuj tym, że nie brałaś udziału w postępowaniu bez własnej winy (podaj wymyślony powód). Postępowanie, które chcesz wznowić dotyczyło rozbudowy domu Twojego sąsiada. Zależy Ci na wznowieniu postępowania, ponieważ rozbudowa domu sąsiada wpłynie negatywnie na Twoją działkę, powodując jej zacielenia. Jako podstawę prawną podaj art. 145 §1 pkt 4 k.p.a. oraz art. 5 Ustawy z 7 lipca 1994 – Prawo budowlane

Możesz skorzystać również z podanych poniżej linków

Przedmiot
Przygotowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego

<https://prawobudowlane-blog-buniak.pl/wznowienie-postepowania-dotyczacego-ostatecznej-i-prawomocnej-decyzji-pozwolenia-na-budowe-ciekawy-wyrok-wsa-w-krakowie/>

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19940890414>

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19600300168>

Sporządzony wniosek proszę odesłać na adres: jolam29@tlen.pl